

Табиғаткә сәяхәт.

Балыклар дөньясы

- Балыклар белән табаны учакка да куеп була икән.
- Балыклар су агымына каршы йөзгәндә, тыныч суда йөзүгә караганда азрак йөзә башлыйлар.
- Кору кармакка балык капмый иде.
- Балыклар дүрт сыйныфка бүленә, ләкин икесенең юкка чыгу сәбәпле, хәзерге фәндә икесе генә карала инде.

Урман патшалыгы

Куяннардан хат.

Исәнмесез, укучылар. Мин
Куян булам. Сезгә урманда
яшәүче барлык жәнлекләрдән
дә сәлам житкерәм. Мин сезгә
урман серләрен ачармын. Тик
серләрне ачар өчен сезгә иң

элек тамыр фиғыль
төшенчәсен белергә кирәк.

Ул сезнең серле
китапларыгызның 117 нче
битендә. Әлеге сүзләрне
хәтерегездә калдырыгыз.

Алар сезгә урманның
серләрен ачканда кирәк
булыр. Сезгә уңышлар телим.
сабулыгыз!

Фигыльләрнең ясалышы ягыннан төрләр

Фигыльләрнең ясалышы ягыннан төрләр

Тамыр
фигыльләр

Ясалма фигыльләр

Тор- , кал-,
бас-, әйт-,
яса- һәм
башкалар.

?

?

?

Урмандагы мажаралар.

Күклэргэ сэхэт

Кошлар хәбәр калдырган

Исәнмесез , дусларым!
Менә инде сез сәяхәтегезнең
нәкъ уртасына килеп
життегез. Котлыйм сезне.
Тик әле сезне алда тагын
сынаулар көтә. Инде серле
китапларыгызның алдагы
битен ачарга вакыт житте.
Сез анда ясалма фигыльләр
белән танышырсыз. Аларны
бик игътибар белән укыгыз.
Алар сезгә алдагы
сынауларны үтәр өчен кирәк
булыр. Сезгә уңышлар
телим! Саубулыгыз.

Ясалма фигыльләр

```
graph TD; A([Ясалма  
фигыльләр]) --> B[Кушымча  
ялгау юлы  
белән  
ясалган  
фигыльләр]; A --> C[Кушма  
фигыльләр:  
сау-бул-лаш,  
күз-ал-ла.]; A --> D[Тезмә  
фигыльләр:  
сатып ал,  
баш тарт,  
укып чык.];
```

**Кушымча
ялгау юлы
белән
ясалган
фигыльләр**

**Кушма
фигыльләр:
сау-бул-лаш,
күз-ал-ла.**

**Тезмә
фигыльләр:
сатып ал,
баш тарт,
укып чык.**

Фигыль ясагыч кушымчалар

-ла, -лә; -лан, -
лән;

-ай, -әй; -р, -ар, -
әр;

-а, -ә; -гар, -гәр;

-кар, -кәр, -ык, -
ек;

-лаш, -ләш; -сын,
-сен;

-ы, -е; -да, -дә;

-ылда, -елдә.

бар-ла, эш-лә; баш-лан,
яшел-лән;

зур-ай, киң-әй;

нечкә-р,

оч-а, ис-ә;

баш-кар,

дус-лаш, исән-ләш;

буй-сын.

мыгыр-да, жилфер-дә.

мыр-ылда, кетк-елдә.

Сүзлөрдөн тезмә, кушма һәм ясалма
фигыльләр ясап языгыз.

Жил

Бөре

Су

Боз

Кар

Юл

Күк

Күз ал

Төш

Жир

Фигыльләрнең ясалышы ягыннан төрләр

Тамыр фигыльләр	Ясалма фигыльләр		
Тор- , кал-, бас-, әйт-, яса- һәм башкалар.	Ясагыч кушымча	Тезмә фигыль	Кушма фигыль
	Үпкә-лә, яш-әр, дус-лаш, жыр-ла	Сатып ал, гафу ит, баш тарт, укып чык.	Күз-ал-ла, ас-сызык- ла, сау-бул- лаш.

Ял итү аланы

Перфокартларның дөрөс жаваплары.

1- тезмә

6 — ясалма

2 — ясалма

7 — тамыр

3 — кушма

8 — тезмә

4 — ясалма

9 — тамыр

5 — кушма

10- ясалма

Әйдәгез, дуслар, бергәләп
Табигатьне яратыйк,
Рәнжәтмик, кыерсытмыйк,
Яклайык, без аны саклайык!

Сәяхәтебез, тәмам. Игътибарыгыз өчен
рәхмәт. Саубулыгыз!

